

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»
Василь МАРТИНЮК
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «Фінанси підприємств»

Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні семінарські	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Всього годин	Екзамен / залік
Денна	III	6	18	18	2	82	120	Екзамен

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, затвердженої Педагогічною радою ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ» 27 червня 2023 р.

Робоча програма складена викладачами Вацлавським О.І., Галином Б.О.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Мирослава ОПРИСОК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінанси підприємств»

1. Опис навчальної дисципліни «Фінанси підприємств»

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна дисципліна
Модулів: 3	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Змістових модулів: 2		Лекції –18 год. Практичні, семінарські –18 год.
Загальна кількість годин – 120 год.		Самостійна робота – 82 год. Індивідуальні завдання – 2 год.
	Освітньо-професійний ступінь: – фаховий молодший бакалавр	Вид підсумкового контролю: екзамен

2. Мета та завдання дисципліни «Фінанси підприємств»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою є ознайомлення студентів з теоретико-прикладними аспектами сутності фінансів підприємств, показати їх роль і призначення у фінансовій системі держави та сучасній економічній науці; розвинути на основі практичного і теоретичного матеріалу, узагальнення законодавчих і нормативних документів, навички і здібності здійснення фінансових розрахунків, фінансового аналізу, фінансового планування, самостійного ухвалення рішень як в сфері організації фінансів підприємств, так і в будь-якій іншій сфері підприємництва.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Головним завданням курсу “Фінанси підприємств” є:

- опанування методологічних та методичних засад планування діяльності підприємства;
- вивчення підприємства як суб'єкта господарювання та основних напрямів його діяльності;
- встановлення порядку формування фінансових ресурсів підприємства.

2.3. Завдання лекційних занять.

Завдання проведення лекцій полягає у:

- викладенні студентам згідно з програмою та робочим планом основних питань методології формування і використання ринкових та адміністративних механізмів управління фінансів підприємств в умовах мінливості зовнішнього і внутрішнього середовища.
- сформувати у студентів цілісну систему ґрунтовних теоретичних знань з курсу “Фінанси підприємств”.

2.4. Завдання проведення практичних занять.

Завдання практичних занять полягає у:

- засвоєння та закріплення теоретичних аспектів даного курсу, отриманих на лекційних заняттях.
- формування умінь та практичних навичок щодо визначення фінансової ефективності діяльності підприємства;
здійснювати розрахунок грошових надходжень, прибутку, його розподілу, впливу оподаткування на використання прибутку;
- проводити розрахунки підприємств з бюджетом і державними цільовими фондами;
- визначати потребу в оборотних коштах, джерелах фінансування відтворення основних засобів, їх ефективного використання;
- володіти методами оцінки фінансового стану, фінансового планування підприємств.

Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни: СК 6. Здатність скласти й аналізувати фінансову звітність.

Результати навчання: РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Тема 1. СУТЬ І ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Поняття і сутність фінансів підприємств. Функції фінансів підприємств як внутрішня властивість і форма прояву їх сутності. Фінанси підприємств в умовах формування ринкової економіки.

Сфери фінансових відносин підприємств. Фінансові відносини між структурними підрозділами підприємств, між підприємствами та суб'єктами господарювання, з державою, з банками, зі страховими компаніями.

Грошові доходи, фонди грошових коштів, фінансові ресурси підприємств. Методи і способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування фінансових ресурсів: внутрішні і зовнішні. Власні, позичені та залучені кошти.

Основні принципи організації фінансів підприємств: фінансова незалежність; відповідальність за результати діяльності; комерційний розрахунок (самоокупність, самофінансування); формування фінансових резервів; розмежування коштів на власні і позичені.

Особливості організації фінансів підприємств залежно від форми власності, галузі економіки, організації бізнесу, сфери діяльності.

Фінансова діяльність підприємства. Зміст, завдання й організація фінансової роботи на підприємствах. Організація управління фінансовими ресурсами підприємства.

Рекомендована література:

Базова: [1, 2, 4, 8]

Допоміжна: [1, 2, 3, 5, 9, 13] Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 7, 8]

Тема 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

Сутність і значення грошових розрахунків у діяльності підприємств, принципи їх організації.

Порядок відкриття підприємствами рахунків у банківських установах. Види рахунків.

Форми безготівкових розрахунків. Розрахунки платіжними дорученнями, платіжними вимогами-дорученнями, платіжними вимогами, акредитивами, чеками, векселями.

Розрахунки при наданні факторингових послуг підприємствам, вимоги до їх проведення і сфера використання.

Готівкові розрахунки на підприємствах і сфера їх застосування. Організація готівкових розрахунків.

Розрахунково-платіжна дисципліна, її зміст і значення для забезпечення господарської діяльності. Порядок пред'явлення претензій за розрахунками.

Фінансові та адміністративні санкції в системі грошових розрахунків і платежів. *Рекомендована література:*

Базова: [3, 5, 6]

Допоміжна: [3, 6, 7, 8]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9]

Тема 3. ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ

Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства: економічна сутність, функції, його склад і структура.

Валовий прибуток підприємства (прибуток від реалізації продукції), порядок його визначення. Фактори, які впливають на формування прибутку від реалізації. Собівартість реалізованої продукції та її ціна, їх вплив на розмір валового прибутку. Методи планування прибутку від реалізації продукції.

Операційний прибуток підприємства: алгоритм обчислення, складники. Адміністративні витрати та витрати на збут, їх формування. Прибуток від іншої операційної діяльності. Прибуток від фінансових операцій.

Визначення прибутку від звичайної діяльності, надзвичайні доходи та надзвичайні витрати підприємств.

Розподіл прибутку між державою та господарюючими суб'єктами. Формування чистого прибутку підприємств і його використання на: створення резервного фонду, на виплату дивідендів, на поповнення статутного фонду.

Нерозподілений прибуток підприємства.

Рекомендована література:

Базова: [3, 4, 6, 7, 8,]

Допоміжна: [10, 15, 16, 19, 21]

Інформаційні ресурси: [4, 5, 7, 8, 9, 12]

Тема 4. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Система оподаткування підприємств, її призначення. Види податків, що сплачують підприємства та джерела їх сплати. Механізм і напрямки впливу оподаткування на фінансово-господарську діяльність підприємств.

Непрямі податки та їх вплив на фінансово-господарську діяльність господарюючих суб'єктів. Акцизний податок: характеристика основних елементів. Податок на додану вартість: платники податку; об'єкти оподаткування; порядок визначення оподаткованого обороту; пільги; порядок відшкодування сум перевищення податкового кредиту над податковими зобов'язаннями. Мито і митні платежі.

Прямі податки, що їх сплачують підприємства. Податок на прибуток підприємств. Порядок визначення оподаткованого прибутку. Вплив оподаткування прибутку на фінансово-господарську та інвестиційну діяльність підприємств.

Місцеві податки і збори, які сплачують підприємства (єдиний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збір за місця для паркування транспортних засобів, збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, туристичний збір). Плата за землю (земельний

податок, орендна плата). Інші податки і збори, які сплачуються підприємствами (збір за першу реєстрацію транспортного засобу, екологічний податок, плата за користування надрами, збір за спеціальне використання води тощо).

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Спеціальні податкові режими для юридичних осіб. Фіксований сільськогосподарський податок. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб (єдиний податок). Особливості оподаткування суб'єктів господарювання в окремих сферах діяльності.

Рекомендована література:

Базова: [2, 3, 4, 7.]

Допоміжна: [4, 6, 7, 10, 13, 16, 19, 21, 22] Інформаційні ресурси: [1, 3, 4, 6, 8].

Тема 5. НЕОБОРОТНІ ТА ОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВ

Економічна сутність і призначення необоротних активів. Суть, склад і структура, основних засобів підприємств, види їх вартісної оцінки (первісна, залишкова, справедлива, відновлювальна, ліквідаційна).

Просте і розширене відтворення основних засобів, джерела відтворення. Знос і амортизація основних засобів. Фізичний і моральний знос. Амортизація основних засобів як джерело їх відтворення. Методи розрахунку амортизаційних відрахувань, які використовуються в Україні.

Показники стану і ефективності використання основних фондів: фондівдача, фондоємність, фондоозброєність, коефіцієнт зносу, тощо.

Сутність оборотних активів та їх організація. Склад, розміщення і джерела формування оборотних коштів. Власні, залучені і позичені оборотні кошти.

Необхідність і методи визначення потреби в оборотних коштах. Метод прямого розрахунку і сфера його застосування. Нормування оборотних коштів: поняття норм і нормативів. Обчислення потреби в оборотних коштах у виробничих запасах сировина та матеріалів. Нормування оборотних коштів у незавершеному виробництві, в запасах готової продукції на складі у витратах майбутніх періодів, малоцінних та швидкозношуваних предметів та в інших елементах. Поняття сукупного нормативу, визначення понаднормативних залишків та не заповнення нормативу. Економічний метод визначення потреби в оборотних коштах.

Планування і фінансування приросту власних оборотних коштів. Основні джерела приросту власних оборотних коштів.

Показники стану й ефективності використання оборотних коштів. Контроль за раціональним використанням оборотних коштів.

Рекомендована література:

Базова: [2, 3, 4, 6, 8]

Допоміжна: [3, 6, 7, 8, 12, 13, 15, 17, 19] Інформаційні ресурси: [1, 4, 5, 8, 9, 12]

Тема 6. КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Економічний зміст та призначення позикового капіталу підприємств. Джерела формування та способи залучення позикового капіталу.

Форми кредитів, які використовуються в господарській діяльності підприємств: банківський, комерційний, лізинговий, іпотечний, бланковий, державний. Класифікація банківських кредитів: за строками користування, за забезпеченням, за ступенем ризику, за методами надання, за строком погашення. Визначення потреби підприємства в кредитних ресурсах. Зміст та порядок укладання кредитного договору, відповідальність сторін за виконання його умов. Принципи кредитування.

Способи отримання кредитів. Оцінка кредитоспроможності підприємства. Методи забезпечення повернення кредитів. Порядок погашення кредиту. Позичковий процент: методика обчислення, джерела сплати та його вплив на фінансово-господарську діяльність.

Товарний (комерційний) кредит, умови його отримання підприємствами та погашення. Лізингове кредитування підприємств. Особливості одержання та повернення державного кредиту.

Рекомендована література:

Базова: [3, 5, 7, 8]

Допоміжна: [7, 10, 15, 18, 20, 22]

Інформаційні ресурси: [5, 6, 7, 8, 9]

Тема 7. ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансовий стан підприємства: суть, необхідність і значення його оцінки. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства: фінансова звітність та інші джерела інформації, які використовуються для цих цілей. Показники фінансового стану підприємства.

Суть ліквідності підприємства. Фактори, що впливають на стан ліквідності підприємства. Показники ліквідності і методика їх визначення.

Поняття платоспроможності підприємства, фактори, що впливають на неї. Показники платоспроможності і методика їх обчислення.

Фінансова стійкість підприємства. Система показників, що характеризують фінансову стійкість підприємства, методика їх розрахунку.

Рентабельність підприємства. Система показників, що характеризують рентабельність підприємства, методика їх розрахунку та оцінки.

Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Прогнозування змін фінансового стану підприємства.

Рекомендована література:

Базова: [3, 4, 6, 7, 8,]

Допоміжна: [10, 15, 16, 19, 21]

Інформаційні ресурси: [4, 5, 7, 8, 9, 12]

Тема 8. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Фінансова стратегія підприємств. Фінансове планування як процес визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах. Зміст і завдання фінансового планування.

Методи фінансового планування: балансовий, програмно-цільовий, нормативний та метод коефіцієнтів.

Інформаційне забезпечення фінансового планування. Аналіз фінансових показників звітного періоду. Показники фінансово-господарської діяльності планового періоду як вихідна база для фінансового планування.

Фінансовий план як складова частина бізнес-плану. Зміст і структура поточного фінансового плану підприємства (балансу доходів і видатків).

Розрахунок показників доходної і витратної частини фінансового плану. Виконанням фінансового плану. Порядок складання перевірконої таблиці до фінансового плану.

Оперативне фінансове планування: зміст і призначення. Характеристика розділів і статей платіжного календаря. Бюджетування як форма фінансового планування на підприємстві.

Рекомендована література:

Базова: [2, 3, 4, 5, 6, 7]

Допоміжна: [1, 2, 4, 5, 8, 12, 18]

Інформаційні ресурси: [3, 4, 7, 10, 11]

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Назви тем	Кількість годин			
	У тому числі			
	лекції	практичні	індивід. робота	самоств. робота
Тема 1. Сутність і основи організації фінансів підприємств	2	2	-	10
Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	2	2	-	10
Тема 3. Формування і використання прибутку	2	2	-	12
Тема 4. Оподаткування підприємств	2	2	1	12
Тема 5. Необоротні та оборотні активи підприємств	2	2	1	12
Тема 6. Кредитування підприємств	3	3	-	10
Тема 7. Оцінювання фінансового стану підприємств	3	3	-	10

Тема 8. Фінансове планування на підприємствах	2	2	-	8
Разом	18	18	2	82

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми
	Лекція 1
1	Семінарське заняття 1. Суть та функції фінансів підприємств
2	Семінарське заняття 2. Фінансові ресурси підприємств та особливості їх формування і використання
	Лекція 2
3	Семінарське заняття 3. Теоретичні засади організації грошових розрахунків підприємств
4	Семінарське заняття 4. Порядок та форми забезпечення розрахункових операцій на підприємствах
	Лекція 3
5	Семінарське заняття 5. Суть та значення прибутку підприємств, порядок його формування
6	Семінарське заняття 6. Методи розрахунку та планування прибутку підприємств
	Лекція 4
7	Семінарське заняття 7. Основи оподаткування підприємств
8	Семінарське заняття 8. Організація податкової роботи на підприємствах
	Лекція 5
9	Семінарське заняття 9. Визначити норму амортизації та планову суму амортизаційних відрахувань
10	Семінарське заняття 10. Поняття оборотних активів, методи планування потреби в оборотних активах
11	Семінарське заняття 11. Наявність та ефективність використання необоротних та оборотних активів на підприємстві
	Лекція 6
12	Семінарське заняття 12. Необхідність та сутність кредитування підприємств
13	Семінарське заняття 13. Умови та порядок отримання банківського кредиту
	Лекція 7

14	Семінарське заняття 14. Теоретичні основи оцінки фінансового стану підприємств
15	Семінарське заняття 15. Методи та показники оцінки фінансового стану підприємств
16	Семінарське заняття 16. Комплексна оцінка фінансового стану підприємств
	Лекція 8
17	Семінарське заняття 17. Засади фінансового планування на підприємствах
18	Семінарське заняття 18. Види та методи фінансового планування на підприємствах

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна навчальна робота направлена на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних засад оподаткування; на формування практичних навичок у роботі студентів із законодавчим та іншим нормативно-правовим матеріалом, спеціальною літературою; на орієнтування їх на критичне осмислення здобутих знань. В процесі самостійної роботи студенти повинні навчитись виявляти проблемні аспекти оподаткування та надавати пропозиції щодо їх вирішення.

№ п/п	Назва теми
1.	Тема 1. Сутність і основи організації фінансів підприємств
2.	Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств
3.	Тема 3. Формування і використання прибутку
4.	Тема 4. Оподаткування підприємств
5.	Тема 5. Необоротні та оборотні активи підприємств
6.	Тема 6. Кредитування підприємств
7.	Тема 7. Оцінювання фінансового стану підприємств
8.	Тема 8. Фінансове планування на підприємствах

Форми самостійної роботи:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне вивчення тем курсу та окремих питань за навчальною літературою, монографіями, науковими статтями, законодавчими та іншими нормативно-правовими актами;
- підготовка до семінарських занять;
- підготовка до письмових контрольних робіт;
- підготовка рефератів та наукових доповідей на студентські наукові гуртки та наукові конференції;

- участь в олімпіадах та конкурсах на кращого знавця дисципліни.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується у вигляді реферату, доповідей обсягом до 20 сторінок. Метою виконання індивідуального завдання є закріплення рівня теоретичних знань, набутих під час лекційних занять та самостійної роботи. Завдання вибирається студентом у відповідності з номером у списку групи.

Роботу студент може виконувати від руки або з використанням комп'ютера на аркушах білого кольору формату А4 (210x297 мм). В останньому випадку застосовується шрифт – Times New Roman, кегель – 14 п., міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: верхнє, нижнє та ліве – 20 мм, праве – 10 мм.

Захист індивідуального завдання відбудеться у терміни, спільно обумовлені студентами і викладачем.

№ п/п	Тема курсу та тематика індивідуальних завдань	Термін контролю
1	<p>Організація грошових розрахунків підприємств</p> <p>1. Підготувати реферативну доповідь на одну із тем: Сучасні форми безготівкових розрахунків на підприємстві: порівняльна характеристика та перспективи розвитку. Порядок ведення готівкових розрахунків та касових операцій на підприємствах. Вексельна форма розрахунків і сучасний стан вексельного обігу в Україні.</p>	5 тиждень
Разом за тему 2 (бали)		20
2	<p>Оподаткування підприємств</p> <p>1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми – не менше 10 термінів. 3. Підготувати реферативну доповідь на одну із тем: Формування податкових відносин підприємств з державою: проблемні аспекти та напрями розвитку. Проблеми збалансування інтересів в системі оподаткування підприємств в Україні</p>	8 тиждень
Разом за тему 4 (бали)		30

3	<p>Необоротні та оборотні активи підприємств</p> <p>1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття).</p> <p>2. Скласти глосарій до теми – не менше 10 термінів.</p> <p>3. Підготувати реферативну доповідь на одну із тем: Методи визначення потреби в оборотних активах як інструмент для забезпечення ритмічності виробництва та реалізації продукції. Оборотні активи підприємств та оптимізація їх складу і розміру.</p>	12 тиждень
Разом за тему 5 (бали)		20
4	<p>Оцінка фінансового стану підприємств</p> <p>1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття).</p> <p>2. Здійснити аналіз фінансового стану підприємства та надати відповідні висновки (на прикладі реально функціонуючого підприємства).</p>	14 тиждень
Разом за тему 7 (бали)		30
Разом		100

Оцінювання успішності студента з виконання завдань індивідуальної роботи

Формування умов оцінювання успішності студента з виконання і-того завдання індивідуальної роботи.

Оцінка «0» означає, що завдання не виконано.

Оцінка «1-59» означає, що виконано менш 30% завдань теми.

Оцінка «60-64» означає, що виконано менш 50% завдань теми.

Оцінка «65-74» означає, що студентом виконано 100% завдань теми, проте продемонстровано поверхневе ознайомлення з матеріалом теми, містить неточності, або неправильні висновки.

Оцінка «75-84» означає, що у виконаному завданні є недоліки, які не вплинули особливо на висновки та відповіді.

Оцінка «85-89» означає, що матеріал засвоєно повністю. Студент показав уміння не тільки правильно висвітлювати отримані знання, але й використовувати їх для аналізу і оцінки кількісної сторони явищ і процесів. При цьому в відповіді є незначні недоліки.

Оцінка «90-100» означає, що при виконанні завдання студент показав не тільки уміння висвітлювати отримані знання, а й продемонстрував здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на дане питання, уміння висловити свою точку зору чи аргументувати свою позицію з дискусійних питань.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН; практичні заняття, в тому числі у комп'ютерному класі; індивідуальні заняття; виконання розрахунково-графічних завдань під керівництвом викладача та самостійно; робота в Інтернеті; виконання індивідуальних завдань.

9. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» використовуються такі методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання директорської контрольної роботи; □ оцінювання виконання індивідуального завдання; □ підсумковий залік.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінанси підприємств» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

(%)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Екзамен	Разом
15 %	30 %	15 %	40%	100

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Фінанси підприємств» для здобувачів фахової передвищої освіти України, освітньо – професійного ступеню – фаховий молодший бакалавр, галузі знань – 07 «Управління та

адміністрування», спеціальності – 072 Фінанси, банківська справа та страхування (в електронній формі, розміщені на платформі Moodle).

2. Тести для самоперевірки, завдання для поточного (модульного) та підсумкового контролю знань здобувачів (в електронній формі, розміщені на платформі Moodle).

11. Рекомендована література

Базова:

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
2. Венгер В. В. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
3. Власова Н. О., Міщенко В. А., П'ятак Т. В., Кочетова Т. І., Котлярова А. В. Фінанси підприємств: підручн. за наук. ред. проф. Власової Н.О. Х.: Світ Книг, 2018. 437 с.
4. Гаватюк Л. С. Фінанси підприємств у схемах і таблицях: навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 111 с.
5. Кремень О. І., Кремень В. М. К. Фінанси: навч. посіб. для ст-ів ВНЗ. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
6. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О.Й, Чубка О.М. Фінанси підприємств: підручн. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с
7. Любенко Н. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 262 с.
8. Нікола С. О. Н631 Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.

Допоміжна:

1. Бовш Л. А. Заїчко І. В., Безпека держави в контексті формування сприятливих умов господарювання економічних суб'єктів. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка»*. 2016. Вип. 1(5). С. 11 -17.
2. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Державне регулювання розвитку малого бізнесу і його соціальної відповідальності. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. № 3. С. 111 -119.
3. Бондарук Т. Г., Заїчко І. В., Бондарук І. С. Діагностика стану фінансів підприємства та його інвестиційної привабливості в системі фінансового менеджменту. *Науковий вісник Державної академії статистики, обліку і аудиту*. 2022. № 1-2. С.62-75. doi: 10.31767/nasoa.1-2-2022.08.
4. Вербівська Л. В., Заїчко І. В., Тимченко Т. М. Управління інвестиційно- інноваційними ресурсами підприємств в реаліях цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. № 2. 2022. С. 67-73.
5. Заїчко І. В. Бюджетна політика в системі забезпечення фінансової безпеки : дис. ...канд. екон. наук : 08.00.08. Чернігів, 2020. 265 с.

6. Заїчко І. В. Бюджетне регулювання та бюджетна політика. Теоретичні засади бюджетної політики. *Фінансова система України: актуальні проблеми розвитку* : колективна монографія. Умань : ВПЦ «Візаві», 2009. С. 80-111.
7. Заїчко І. В. Оцінка стану фінансових ризиків підприємств та управління ними. *Економічні проблеми сучасності та концепція сталого розвитку держави та регіонів* : матеріали Міжн. наук.-практ. конф., 21 грудня 2019 р. Львів : ГО «Львівська економічна фундація», 2019. С. 40-44.
8. Заїчко І. В. Фінансова стійкість підприємств як інструмент реалізації фінансової безпеки. *Молодий вчений*. 2019. №10. С. 651-656.
9. Заїчко І. В. Оцінка зарубіжного досвіду реалізації бюджетної політики у сфері міжбюджетних відносин. *Статистика України*. 2018. Вип. №1 (80). С. 40-46.
10. Заїчко І. В., Білошкурська Н. В. Нормативно-правове та методичне підґрунтя визначення рівня забезпечення і регулювання фінансової безпеки підприємств та держави. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://economvandsocietv.in.ua/index.php/iournal/article/view/991>
11. Богріновцева Л. М., Ключка О. В. Моделі ціноутворення фінансових опціонів як інструментів хеджування ризиків. *Бізнес Інформ*. 2019. № 2. С. 390395.
12. Мальська М. П., Білоус С. В. Менеджмент організацій: теорія та практика: навч. посіб. Київ : SBA-print, 2020. 190 с.
13. Пігуль Н.Г. Сутність та значення санації підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка та суспільство*. 2019. № 20. С. 359-365.
14. Фінансовий менеджмент : підручн. / за заг. ред. М.І. Крупки, [М.І. Крупка, О.М. Ковалюк, В.М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 438 с.
15. Фінансовий ринок : підручн. Т. 1 / кер. авт. кол. і наук. ред. Ю.М. Коваленко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 442 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. ЦКК <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Урядового порталу. ЦКК <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
4. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Державної аудиторської служби України. URL: <https://dasu.gov.ua/>
7. Офіційний портал Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>

8. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/about/>
9. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
11. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <https://ufin.com.ua/>
12. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
13. Сайт Асоціації українських банків. URL: <https://aub.org.ua/>